

Het is geen ondankbaarheid tegenover Duitse universiteiten, waar ik eenigen tijd heb kunnen doorbrengen, om er menige Duitse deugd te leeren waardeeren, maar waar ik ook een blik heb kunnen slaan op menige diepergezette groote ondeugd, dat ik het bovenstaande heb geschreven. Het leek mij alleen noodzakelijk, nogmaals op een in verkeerde richting werkenden invloed te wijzen, die langzamerhand de denkwijze van een steeds grooter aantal Nederlandsche artsen zou gaan beheerschen. Laten allen, die dat kunnen, samenwerken, om de verkeerde werking van dien invloed te overwinnen.

Rotterdam, 22 Maart 1915.

E. MARX.

HET ONTWERP HUISHOUELIJK REGLEMENT.

I.

In tegenstelling met collega A. C. VAN BRUGGEN, meen ik, dat de bedoelde grootere zelfstandigheid der afdelingen, die het toezicht en de medewerking van het bestuur der C. O. niet uitsluit, juist gevaren zal afwenden, omdat de afdelingen van de toestanden in hun kring het best op de hoogte zijn.

Door het aannemen van den leiddraad zijn de bezwaren, die door den geestelijken adviseur W. H. KOOY (*Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* 1914, I, bldz. 1568) op klare wijze geteekend zijn, slechts gedeeltelijk opgeheven.

Ten slotte meen ik, dat het algemeen bindend besluit een belemmering is voor de vrije beraadslaging over de houding, tegenover het nieuwe ontwerp aan te nemen.

Leiden, 21 Maart 1915.

A. VAN RHIJN.

II.

Met groote instemming werd door ons in het laatste nummer van het *Tijdschrift* het ingezonden stuk van dr. VAN RHIJN gelezen. Onze Leidsche collega deed er een goed werk mede, door er openlijk op aan te dringen, dat bij den nieuwen koers, welken de Maatschappij in de laatste jaren inslaat, de beslissing in plaatselijke aangelegenheden in handen van de afdelingen moet blijven. Waar tot nu toe alles in het werk gesteld werd om den band, welke de leden der Maatschappij verbindt, te versterken, zou het een Sisyphus-arbeid genoemd moeten worden, dit door te ver gaande centraliseerende bepalingen in de waagschaal te stellen. In het belang van een krachtige organisatie zou een dergelijke politiek afgewezen moeten worden, ook al werd zij met de beste bedoelingen gevoerd. Dr. VAN RHIJN zinspeelt reeds op de mogelijkheid van botsingen, welke tot uittreding van leden uit de Maatschappij aanleiding zouden kunnen geven. Is toch niet een krachtige centrale *leiding* best vereenigbaar met een autonomie der afdelingen, wanneer het zuiver plaatselijke belangen betreft? Tot nu toe hadden wij gehoopt en gedacht, dat dit ook de meening was van alle leidende organen in onze Maatschappij. Het antwoord, dat de secretaris-penningmeester der C. O. aan dr. VAN RHIJN geeft, heeft ons het tegengestelde geleerd; wij lezen daarin toch: „Wat andere ziekenfondsen in een afdeling betreft, zal toch waarschijnlijk het hoofdbestuur niet spoedig tot goedkeuring van statuten en reglementen overgaan, indien de afdeling zich daartegen verzet”. Dr. VAN BRUGGEN laat dus hier de mogelijkheid open, dat, al zal het niet spoedig gebeuren, het hoofdbestuur, tegen het gevoelen eener afdeling in, de leden zou kunnen noodzaken zich op door hen zelf ongewenschte voorwaarden aan een ziekenfonds te verbinden. Dit nu is o. i. verkeerd en bovendien ook in strijd met hetgeen indertijd gezegd is bij de indiening der voorstellen AI—AV. Op bldz. 15 der toelichting lezen wij: „Het hoofdbestuur stelt voor, dat voor deze contracten ook de goedkeuring van het bestuur der onderafdeeling

noodig is" (dr. VAN BRUGGEN noemt eenige regels vroeger het sluiten van contracten en het goedkeuren van statuten van ziekenfondsen in één verband). In 1913 werd dus de goedkeuring der plaatselijke geneeskundigen als een *conditio sine qua non* genoemd en dit moet ook in de toekomst het eenige juiste beginsel zijn. Wij erkennen uitdrukkelijk een centrale leiding als een noodzakelijke vereischte voor eenheid van actie in het geheele land. Daarentegen zal dr. VAN BRUGGEN het met ons eens moeten zijn, dat, in aanmerking nemende de zoo groote verschillen in de onderscheidene streken van ons land, de plaatselijke organen zelf moeten beslissen wat hun past of niet. Pas wanneer er plaatselijk overeenstemming is verkregen (waarbij overleg met het bestuur der C. O. niet uitgesloten behoeft te zijn, ja zelfs gewenscht mag heeten), zij het de taak der C. O. om, voor zoover nog noodig, de algemeen aangenomen beginselen in een voor de afdeling aannemelyken vorm in het contract of de statuten te belichamen, waarna goedkeuring door het hoofdbestuur kan volgen.

In verband met het bovenstaande zal het zekerheidshalve overweging verdienen, in het dezer dagen nagekomen amendement van het bestuur der C. O. op art. 229 ontwerp huishoudelijk reglement (dit *Tijdschrift*, bldz. 651) een kleine wijziging te brengen en het dan aldus te doen luiden: De in art. 229, sub 2 genoemde overeenkomsten worden na voorbereiding en goedkeuring door de plaatselijke organen (het eerste in overleg met het bestuur der centrale organisatie) uitsluitend gesloten door het hoofdbestuur, na overleg met het bestuur der C. O.

Rotterdam,
23 Maart 1915.

B. C. VAN DER NAGEL.
C. FEHMERS.

KINDERHERSTELLINGSOORD TE OOSTKAPELLE.

Is het niet jammer, als een uitstekend middel tot gezond worden ongebruikt blijft? Als onbekendheid daarmede schuld daaraan is, mag dan een herinnering in dit *Tijdschrift* een plaats vinden? Ik bedoel het Kinderherstellingsoord Zonneveld, in Oostkapelle. Dit is in elk opzicht een modelinrichting, prachtig gelegen aan den voet der duinen, onder de beschutting van bosschen, voor een paar jaar voor dit doel gebouwd, van lighallen, isoleerkamer, enz. voorzien; de directrice-eigenares is een beschaafde dame. Het biedt ruimte aan 16 kinderen en is van begin Maart tot einde December geopend. Terwijl de kostende prijs *f* 2.— is, stelt de directrice voor minvermogenden plaatsen beschikbaar tegen *f* 1.—, voor armlastigen voor *f* 0.70 daags.

Waar wij allen weten, dat doelmatige bestrijding van tuberculose in de kinderjaren de meeste uitwerking belooft, daar zou men verwachten, dat het aantal aanvragen grooter zou zijn, dan dat der plaatsen. Het omgekeerde is het geval. Ik kan mij dit alleen uit onbekendheid of uit het afgelegen zijn verklaren. Ten opzichte van het laatste zou ik willen opmerken, dat Zeeland en in het bijzonder Oostkapelle de plaats is, waar in ons land tuberculose het minst voorkomt.

Ik wensch dus door deze regels nog eens uitdrukkelijk te wijzen op de uitnemende gelegenheid, hier geboden aan praetuberculeuze, scrofuleuze, rachitische kinderen.

's-Gravenhage, Maart 1915.

J. J. BERDENIS VAN BERLEKOM.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Verplichte aangifte van waterpokken.** — In October werd reeds het denkbeeld geopperd om verplichte aangifte van waterpokken in te voeren, met het oog op den grooten toevloed van vluchtelingen en de mogelijkheid, dat pokken